

Om alderdom

Om alderdomshjemmet i Bording

v. Kurt Frost april 2015

Aftægtskontrakt.

Aftægt er betegnelsen for en juridisk aftale, hvorefter en ny ejer af en ejendom forpligter sig til at underholde den tidligere ejer og dennes ægtefælle, så længe de lever.

Aftægt kendes helt tilbage til ca. 1600 og frem til begyndelsen af 1900-tallet

Grundloven i 1849.

Med grundloven i 1849 blev alle danske statsborgere i princippet sikret ret til offentlig hjælp, hvis de ikke kunne forsørge sig selv på grund af sygdom, alderdom el.lign.

Tab af borgelige rettigheder.

Ikke alle havde mulighed for at indgå en aftægtskontrakt, men at modtage hjælp fra det offentlige blev almindeligvis anset for nedværdigende og var i mange år forbundet med tab af borgerlige rettigheder – eksempelvis retten til at stemme eller gifte sig.

Fattiggården.

Fattige, syge eller gamle mennesker, der ikke havde mulighed for at forsørge sig selv, blev typisk anbragt på fattiggården

For særlige grupper af mennesker blev der oprettet private stiftelser eller plejeboliger.

Lov om alderdomsunderstøttelse.

Loven om alderdomsunderstøttelse af 9. april 1891 gav værdigtrængende over 60 år, der aldrig havde fået fattighjælp, ret til understøttelse uden at miste deres stemmeret.

Lovens §5: ”Understøttelsen bør udgøre, hvad der til enhver tid behøves til den understøttedes og families nødvendige underhold eller kur og pleje i sygdomstilfælde, men kan i øvrigt bestå af såvel penge som naturalydelse, og hvor omstændighederne taler derfor i anbringelse i særlig dertil bestemte asyler eller lignende anstalter”.

I 1891 møder vi tanken om anbringelse på offentlige alderdomshjem (asyler) frem for fattiggården.

K. K. Steinckes socialreform.

Efter loven om offentlig forsorg fra 1933 kunne staten eller amtsrådene pålægge kommunerne at opføre / indrette alderdomshjem for personer, der modtog aldersrente, og som p.g.a. svækket helbred ikke kunne bo for sig selv.

Kommunale alderdomshjem.

Omkring 50 år efter vedtagelsen af loven om alderdomsunderstøttelse af 1891 var der opført omkring 500 kommunale alderdomshjem.

30 år senere, ved kommunalreformen i 1970, var der omkring 1.000 kommunale alderdomshjem og ca. 400 private hjem.

Men forandringen til plejehjem var i gang.

Bording Sogneråd.

Bording sogneråd havde i forbindelse med opførelsen af den nuværende Bording skole erhvervet en del jord. Til skolen skulle der jo også være en sportsplads med fodboldbane.

Sognerådet havde derfor jord nok til også at opføre et alderdomshjem.

"De Gamles Hjem" bygget i 1954.

Senere kaldet "Solhjem."



1952.

Arkitektfirmaet G. Fischer og P. Hempel, Lemvig, der havde tegnet den nye Bodholt skole = Bording skole, blev af sognerådet anmodet om at udarbejde en plan for et alderdomshjem.

September 1953.

Sognerådet afslår et tilbud om et gratis stykke jord bagved missionshuset Tabor til opførelse af et alderdomshjem.

Sognerådet kritiseres for, at alderdomshjemmet kommer til at ligge tæt ved fodboldbanen og dermed støj fra børn og unge.

Alderdomshjemmet.

Arkitekterne tegnede et alderdomshjem med plads til 28 beboere, en lejlighed til bestyrerinden, samt pigeværelser på 2. sal i den forreste fløj – set fra Borgergade.

I kælderetagen i den forreste fløj blev der indrettet kommunekontor.

Håndværkere.

Både lokale og udenbys håndværkere var med til at opføre alderdomshjemmet. De lokale var:

Tømrerarbejder: Kr. Pedersen og Magnus Jensen, Bording

Snedkerarbejdet: Sigvald Pedersen, Bording.

Blikkenslager / sanitet: Aage Andersen, Christianshede.

Malerarbejde: L. P. Nielsen, Bording.

El-installationer: N. Christensen / Sven Zink Christensen.

Inventar: H. C. Mumm, Bording.

1954.

I referater fra Bording sogneråd kan ses, at der nu arbejdes med opførelsen af alderdomshjemmet.

Sognerådet får godkendt et byggelån på 330.000 kr. i

Sparekassernes Fællesbank.

Lånet skal senere konverteres til kreditforeningslån og statslån.

August 1954.

Sognerådet opslår en stilling som bestyrerinde for Bording Alderdomshjem.

Der kommer 21 ansøgninger, og 4 af disse ansøgere - med navns nævnelse i Ikast Avis - bliver udtaget til samtale.

November 1954.



*Dinna Nielsen. Bestyrerinde af
De Gamles Hjem i Bording*

Som bestyrerinde ansætter sognerådet frøken Olga Kathrine Nielsen, (Dinna Nielsen) datter af Marinus Nielsen, Julianehede. Hun har erfaring fra 6 år på De gamles Hjem, Ikast og 3 år på et sygehjem i Haderslev.

December 1954.

Flg. kan læses i Ikast Avis:

Bording Sogneråd har besluttet, at gaden fra Bredgade til den nye skole skal hedde Borgergade – og midt på Borgergade er man i gang med opførelsen af et alderdomshjem.

11. marts 1955.

Det kan læses i Ikast Avis:

Arbejdet med opførelsen af Bording Alderdomshjem er så vidt fremskredet, at de første beboere kan flytte ind om få dage.

Bording Alderdomshjem.

I avisreferat fra hjemmet 25 års jubilæum fortæller Dinna Nielsen, at der aldrig blev afholdt egentlig åbnings-reception.

De første beboere flyttede ind – midt i et byggerod, for hjemmet var ikke helt bygget færdig.

”Solhjem.”

Bording Alderdomshjem, senere ”Solhjem” blev fyldt op med 28 beboere.



Indgangspartiet til ”Solhjem.”